

DANSK SKAK UNION
SKAKNÆVNET

Den 17. januar 2022

SAG nr. 211

KENDELSE

Parterne og påstande:

Klagen er indgivet af både holdlederen for Fredericia 2 og kamplederen den 2. december 2021.

Klagen vedrører et parti fra 1. runde af divisionsturneringen 2021/2022, 2. division, gruppe 3, mellem Fredericia 2 og Springeren den 31. oktober 2021 på bræt 5, hvor en mobiltelefon tilhørende spilleren fra Fredericia 2 afgav lyd under partiet.

Klagerne har fremsat påstand om, at turneringslederens afgørelse stadfæstes, således at straffen er en advarsel til spilleren fra Fredericia 2 og to minutters tillægstid til modstanderen fra Springeren.

Klagegebyr er indbetalt af klagerne.

Sagens omstændigheder og behandling ved tidligere instanser:

Det fremgår af sagen, at kamplederen i anledning af hændelsen traf afgørelse om at tildele spilleren fra Fredericia 2 en advarsel og tillægge modstanderen fra Springeren to minutters ekstra betænkningstid. Partiet endte med en sejr til spilleren fra Fredericia 2.

Kamplederens begrundelse for afgørelsen lyder således:

“...

Efter 45 min. gav [A's] tlf. en lyd. Den var placeret i kasserne til brikker, hvilket vi anbefaler dersom man ikke har f.eks en taske. Han blev tildelt en advarsel, og

modstanderen tillagt 2 minutter. Dette jvnf. afgørelse ved GH i Chesshouse for ca. 1 år siden, hvor hårdere straf blev overrulet af TK. Det skal bemærkes at divisionsreglementet ikke er i overensstemmelse med FIDE's regler for skak. Da turneringen ELO rates må FIDE's regler være gældende."

Springeren protesterede over kamplederens afgørelse til turneringslederen, som stadfæstede afgørelsen.

Springeren påklagede herefter turneringslederens afgørelse til turneringskomitéen og anførte i klagen følgende:

“... ”

Som beskrevet i kamplederens indberetning, begyndte [A's] telefon efter knap en times spil at afgive signal. Telefonen var efter kamplederens instruktion placeret i en tom æske til brikker placeret ved siden af brættet, men var altså ikke slukket. Spillet blev afbrudt og i flere minutter sad [A] med telefonen, vist mest forbi begge spillere antog at partiet var afsluttet med denne episode. Kampleder[en] træder herefter ind og påpeger at der er en uoverensstemmelse mellem reglement for DSU's Divisionsturnering og seneste udgave af FIDE's regelsæt. Førstnævnte indeholder instruks til kamplederen om at indskærpe at mobiltelefoner skal slukkes, hvilket klart ikke er overholdt. Derudover mener vi der er klar præcedens omkring tabt parti når telefonen ringer. Vi ønsker partiets resultat omstødt til en sejr til Springerens spiller.”

Turneringskomitéen tog Springerens påstand til følge og ændrede turneringslederens afgørelse således, at spilleren fra Fredericia 2 blev dømt som taber og modstanderen fra Springerens som vinder af partiet. Turneringskomitéens afgørelse lyder således:

“TK er her uenig med TL.

TK mener at man spiller efter divisionsturneringsreglementet og der er nævnt at man spiller efter FIDE's regler for skakspillet

(FIDEs regler vedr. spillere og mobiltelefoner i den danske oversættelse:

11.3.2.1 Under partiet er det forbudt for en spiller at have enhver form for elektronisk udstyr med på spillestedet, medmindre det er godkendt af dommeren. Turneringsreglementet kan imidlertid specificere, at sådant udstyr i slukket stand kan opbevares i spillerens taske. Tasken anbringes et sted med dommerens godkendelse.)

DIVISIONSTURNERINGSREGLEMENTET

§ 2 Reglementer turneringen spilles efter

Partierne spilles efter FIDE's regler for skakspillet således som disse foreligger oversat i Skakhåndbogen eller Skakbladet.

Anvendelse af mobiltelefon og andet elektronisk udstyr

Under partiet er det forbudt for en spiller at have en mobiltelefon, anden form for elektronisk kommunikationsudstyr eller enhver anden for udstyr, der er i stand til at foreslå skaktræk på sig på spillestedet.

*I dette reglement tillades sådant udstyr at blive opbevaret i spillerens taske, så længe udstyret er **fuldstændig slukket**. Det er forbudt for spilleren at bære rundt på en taske, der indeholder et sådant udstyr medmindre dommeren har givet tilladelse til det. Hvis det er tydeligt, at en spiller har et sådant udstyr på sig under partiet på spillestedet, **taber han partiet, og modstanderen vinder**.*

TL mener at "opbevare i spillerens taske" og have "et sådan udstyr på sig" når det ikke er fuldstændigt slukket sidestilles, derfor taber [A] partiet.

Så derfor omgøres TL kendelse og resultatet ændres til Fredericia 2 (1,5 point) og Springereren (6,5 point).

..."

Kamplederen har i anken til Skaknævnet anført følgende:

“... ”

Divisionsreglementets passus ”Hvis det er tydeligt, at en spiller har et sådant udstyr på sig under partiet på spillestedet, taber han partiet, og modstanderen vinder.” er ikke anvendelig, da det strider mod FIDE's regler for skakspillet.

På FIDE's hjemmeside findes gældende regler her: FIDE Handbook. Kapitel E.01 beskriver reglerne for skak.

§ 12.8 Unless authorised by the arbiter, it is forbidden for anybody to use a mobile phone or any kind of communication device in the playing venue or any contiguous area designated by the arbiter.

§ 12.9 Options available to the arbiter concerning penalties:

§ 12.9.1 warning,

§ 12.9.2 increasing the remaining time of the opponent,

§ 12.9.3 reducing the remaining time of the offending player,

§ 12.9.4 increasing the points scored in the game by the opponent to the maximum available for that game,

§ 12.9.5 reducing the points scored in the game by the offending person,

§ 12.9.6 declaring the game to be lost by the offending player (the arbiter shall also decide the opponent's score),

§ 12.9.7 a fine announced in advance,

§ 12.9.8 exclusion from one or more rounds,

§ 12.9.9 expulsion from the competition.

Disse regler trådte i kraft 1. juli 2017. Før den tid var reglerne mere strengt formuleret. Men § 11.3 undergik stor ændring i 2017, netop fordi forseelsen ikke stod mål med straffen. Dermed kan der kun dømmes efter ovennævnte.

Vi taler jo ikke om en situation hvor spilleren går rundt med telefonen, ligesom der ikke er en aktiv handling. Derfor må straffen være i den milde del af skalaen. Derfor blev § 12.9.1 og § 12.9.2 anvendt.

I Chess House GM november/december 2020 opstod en tilsvarende situation – pudsigt nok med undertegnede som dommer.

Her var GM Henrik Danielsens telefon placeret bag dommerbordet i en (åben) papkasse. På et tidspunkt gik alarmen, og forstyrrede spillerne i lokalet. Der er eneste forskel i sagen – alarm contra beep. Danielsen mente telefon var slukket, men muligvis defekt. Under alle omstændigheder ligger ansvaret for telefonens lyde hos spilleren.

Her dømte jeg tab. Danielsen ankede – efter konsultation med IA Omar Salama (ISL) – kendelsen, og fik medhold hos turneringskomiteen. Omar Salammas råd til Danielsen må betragtes som komme fra kompetent person. Han står for udannelsen af FA'ers teoretiske del.

Dermed er jeg nu i den situation at jeg har prøvet at dømme tab og få det omstødt. Jeg har prøvet at lade være med at dømme tab, og få det omstødt også.

Ikke en nem situation som bør påvirke samtlige dommere i Danmark. Denne uklarhed gør det umuligt for alle at være dommer for et skakparti.

Det er derfor vigtigt at få klarhed over hvad der gælder. Divisionsturneringen spilles efter FIDE's regler, og ELO rates. Der kan også opnås titel normer i denne. Derfor kan der efter min mening ikke laves undtagelser fra de officielle regler, og divisionsreglementet er dermed ikke i tråd med FIDE's tilsvarende regler.”

Holdlederen for Fredericia 2 har i anken til Skaknævnet anført følgende:

“ ...

Jeg mener at med turneringskomiteens dom i Chess House GM turnering er linjen fastlagt til ikke at bevirke tab. Og da der ikke kan være forskel på en amatør og en GM, så kan der heller ikke dømmes anderledes end i Chess House.

Derudover vil jeg henholde mig til de af [kamplederen] fremførte argumenter.”

Skaknævnets bemærkninger:

Regelgrundlaget:

Af reglement for DSU's divisionsturnering fremgår blandt andet (Skakhåndbogen, afsnit 5):

“ ...

§ 2 Reglementer turneringen spilles efter

Partierne spilles efter FIDE's regler for skakspillet således som disse foreligger oversat i Skakhåndbogen eller Skakbladet.

Anvendelse af mobiltelefon og andet elektronisk udstyr

Under partiet er det forbudt for en spiller at have en mobiltelefon, anden form for elektronisk kommunikationsudstyr eller enhver anden for udstyr, der er i stand til at foreslå skaktræk på sig på spillestedet.

I dette reglement tillades sådant udstyr at blive opbevaret i spillerens taske, så længe udstyret er fuldstændig slukket. Det er forbudt for spilleren at bære rundt på en taske, der indeholder et sådant udstyr medmindre dommeren har givet tilladelse til det. Hvis det er tydeligt, at en spiller har et sådant udstyr på sig under partiet på spillestedet, taber han partiet, og modstanderen vinder.

...

§ 13 Straffebestemmelser

...

f. For enhver overtrædelse af dette reglement kan TL idømme følgende straffe:

Advarsel

Bøde fra 1/2 til 1 gang turneringsindskuddet incl. ratingafgift.

1 strafpoint.

...”

I Skakhåndbogen, afsnit 3, er FIDE's regler for skakspillet gengivet således:

“...

§ 11 Spillernes opførsel

...

11.3.2.1 Under partiet er det forbudt for en spiller at have enhver form for elektronisk udstyr med på spillestedet, medmindre det er godkendt af dommeren. Turneringsreglementet kan imidlertid specificere, at sådant udstyr i slukket stand kan opbevares i spillerens taske. Tasken anbringes et sted med dommerens godkendelse. Det er forbudt begge spillere at bruge denne taske uden dommerens godkendelse.

11.3.2.2 Hvis det er tydeligt, at en spiller har sådant udstyr på sin person på spillestedet, taber han partiet. Modstanderen vinder. Turneringsreglementet kan specificere en anden, mindre alvorlig sanktion.

11.3.3 Dommeren kan forlange, at spilleren tillader at hans tøj, tasker, andre genstande eller person bliver undersøgt i enrum. Dommeren eller en person godkendt af dommeren skal undersøge spilleren, vedkommende skal være af samme køn som spilleren. Hvis en spiller nægter

at deltage i disse foranstaltninger, skal dommeren handle i overensstemmelse med § 12.9.

...

§ 12 Dommerens opgaver (se Forord)

- 12.9 Dommeren kan gøre brug af en eller flere af følgende straffe:
- 12.9.1 Advarsel
- 12.9.2 Forøgelse af modstanderens resterende betænkningstid
- 12.9.3 Nedsættelse af den skyldige spillers resterende betænkningstid
- 12.9.4 Forøgelse af modstanderens score i partiet til det maksimale antal point der kan scores i det parti
- 12.9.5 Nedsættelse af den skyldige spillers score i partiet
- 12.9.6 Erklære partiet for tabt for den skyldige spiller (dommeren skal også beslutte modstanderens score)
- 12.9.7 Bøde som er bekendtgjort på forhånd
- 12.9.8 Udelukkelse fra en eller flere runder
- 12.9.9 Bortvisning fra turneringen

...”

Tidligere udgaver af FIDE's regler for skakspillet indeholdt strengere restriktioner og sanktioner vedrørende mobiltelefoner. Reglementet gældende indtil den 1. juli 2014 indeholdt således følgende bestemmelse (Skakhåndbogen version 15.4 fra december 2013):

”...

11.3

- a. ...
- b. Uden tilladelse fra dommeren er det forbudt at have mobiltelefoner eller andre elektroniske kommunikationsmidler på spillestedet, medmindre de er fuldstændigt slukkede. Hvis et sådant udstyr forårsager en lyd, skal spilleren tabe partiet. Modstanderen skal vinde.

Hvis modstanderen imidlertid ikke kan vinde ved nogen mulig rækkefølge af lovlige træk, skal hans score være remis.

c. ...

...”

Reglerne vedrørende mobiltelefoner er blevet lempet flere gange siden 2014, og muligheden for i turneringsreglementet at tillade opbevaring af en slukket mobiltelefon i en taske blev indført i FIDE's regler for skakspillet pr. 1. juli 2017 (Skakhåndbogen version 15.8 fra juni 2017).

Den konkrete sag

Skaknævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at [A's] mobiltelefon efter ca. 45 minutters spil afgav lyd. Mobiltelefonen var efter kamplederens instruktion placeret i en tom æske til brikker placeret ved siden af brættet.

Det følger af reglement for divisionsturneringen § 2 sammenholdt med FIDE's regler for skakspillet § 11.3.2.1 og § 11.3.2.2, at det er forbudt at have en mobiltelefon på sig på spillestedet, men at det er tilladt at opbevare en slukket mobiltelefon i en taske, som anbringes et sted, der godkendes af kamplederen. Kun i den situation, hvor det er tydeligt, at en spiller har en mobiltelefon på sig under partiet, er det en regelbundet sanktion, at spilleren taber partiet, og modstanderen vinder.

Det er Skaknævnets opfattelse, at opbevaring af en mobiltelefon i en brikæske må si-destilles med opbevaring i en taske. Det afgørende er, at spilleren ikke har umiddelbar adgang til mobiltelefonen, og at opbevaringsstedet er godkendt af kamplederen. Det er endvidere – som altid – et krav, at mobiltelefonen er slukket.

A kan således ikke anses for at have haft mobiltelefonen på sig under partiet. A har imidlertid forsømt at iagttage kravet om, at mobiltelefonen skal være fuldstændig slukket.

Efter de nugældende regler er lydavgivelse fra en mobiltelefon, der opbevares et godkendt sted, ikke forbundet med en bestemt sanktion. Lydavgivelse er således ikke længere tilknyttet en regelbundet sanktion om, at spilleren, der har medbragt mobiltelefonen, taber partiet, og at modstanderen vinder. Det afgøres i stedet efter divisionsturneringens § 13, litra f, sammenholdt med FIDE's regler for skakspillet § 12, hvilken straf der skønnes passende.

Kamplederen traf i medfør af FIDE's regler for skakspillet § 12.9.1 og § 12.9.2 afgørelse om at tildele A en advarsel og modstanderen to minutters tillægstid. Kamplederen lagde herved vægt på, at A ikke havde mobiltelefonen på sig, og at der ikke var tale om en aktiv handling. Kamplederen vurderede derfor, at straffen burde være i den milde ende af skalaen.

Skaknævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kamplederens skøn.

Skaknævnet bemærker herved, at reglerne vedrørende mobiltelefoner og andet udstyr, der er i stand til at foreslå skaktræk, har til formål at forebygge snyd. Den lempelse, som reglerne har gennemgået i de senere år, må ses i lyset af samfundsudviklingen, hvorunder mobiltelefoner er blevet stadigt mere udbredte og kan være et uundværligt hjælpemiddel til f.eks. at forevise gyldig rejsehjemmel til bus og tog og til at forevise gyldigt Coronapas, der begge kan være en forudsætning for at kunne nå frem til spillestedet og opnå adgang til samme. Det må i dag anses for helt sædvanligt, at en spiller medbringer en mobiltelefon til spillestedet. Straffen for at forsømme at iagttage kravet om, at mobiltelefonen skal være slukket, også når den opbevares et godkendt sted, må derfor tage udgangspunkt i, at overtrædelsen som klar hovedregel - navnlig i førstegangstilfælde - må antages at være uforsætlig. Straffen må endvidere fastsættes under hensyn til overtrædelsens grovhed, herunder graden af den forvoldte forstyrrelse på spillestedet og risikoen for snyd. Det er Skaknævnets opfattelse, at kamplederens skøn er udøvet i overensstemmelse hermed.

Skaknævnet tager derfor klagerens påstand til følge.

Skaknævnets afgørelse:

Turneringslederens afgørelse stadfæstes.

Resultatet af det omtvistede parti ændres til det oprindelige, det vil sige gevinst for spilleren fra Frederica 2 og tab for spilleren fra Springerens, således at kampens resultat er $5\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$ i Springerens favør.

Klagegebyret tilbagebetales klagerne.

Jacob Carstensen Torben Østergreen-Johansen Frode Benedikt Nielsen